

Виходить у Львові що
дня (крім п'єд'ї і гр.
кат. свят) о 5-й годині по полуночі.

Редакція і
адміністрація: у друкарні
Чарнецького ч. 3.

Письма приймають са
діши франковані.

Рукописи повертають са
мили за окреме жадання
і за зобов'язанням оплати
поштової.

Заявляючи невідповідні
вільни від оплати
поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Побіда Французів в Мадагаскарі.

У Франції панує велика радість. Генерал Дішезн, як заповів, добув столицю Мадагаскарку Тананаріва, а та побіда положила конець війні і уратувала захитаний вже кабінет Рібота. Щасливе закінчення війни скріпляє сьвітове становище Франції, а добуте Мадагаскарку побільшає значно французькі колонії. Франція має багато колоній, менші в Америці і Австралії, більші в Азії, числячи звіж пів мільйона квадратних кільометрів, т. е. стілько як ціла Німеччина, але найбільші колонії і найважливіші для Франції лежать в Африці. В тій часті сьвіту має она крім Алжиру і Туніса (800.000 квадр. кільометрів і 6 мільйонів мешканців), найбільше загосподарованіх і найближчих колоній французьких, ще величезні простори краю в середній Африці над ріками Сенегалем, Нігром і озером Чад і розширяє свої посіlosti чим раз більше на відхід до ріки Нілю, не зважаючи на протести Англії. Крім того має Франція силу бруксельського договору право перешкодства до купіння бельгійської держави Конго, наслучай, коли би Бельгія, а радше король Леопольд не могли при війні удержати ся. А що довги тої держави роottуть дуже скоро, то й певна надія для Французів, що скоріше чи пізніше набудуть они і сей величезний край. Супротив того посіlosti французькі в Африці обіймали би дві третини цілої тої часті сьвіту і всі винні колонії: англійські, німецькі, італійські і португальські в Африці були би супротив французьких дуже маленькі. Тепер до тих колоній прилучився африканський остров Мадагаскар.

Мадагаскар, се по островах Новій Гвінеї і Борнео найбільший остров на сьвіті, займає простір майже так великий як ціла Австро-Угорщина, а більший як Німеччина, числити до шість мільйонів мешканців, а під взглядом богатства природи есть правдивим золотим яблоком.

Попри плоди рівнинові удають ся там в горах ізоди європейські, а нутро землі незвичайво богате в дорогі і звичайні металі, в дорозі каміні, з що найважливіше в уголь. Огже для Французів той набуток дуже ціаний. Для того не дивно, що у Франції загаєнна опінія займає ся дуже того справою і всі обговорюють тепер мадагаскарку побіду та дораджують правительству, як ві має використати.

Використати побіду можна в двоякій спосіб, або установити над Мадагаскаром протекторат, т. є. лишити королеву при пануванні а лише забезпечити собі деякі права і нагляд над всіми справами її, або забрати край під свое виключне панування, зложити королеву в престола, установити на острові французьких урядників і звістити там свої порядки, одним словом замінити край у французьку провінцію. Більшість проси французької промавляє за протекторатом, бо доказує, що протекторат, то найменша форма дешевої колонізації. На основі протекторату заключав побідоносний генерал Дішезн договір з королевою Мадагаскару, але не знати, чи згодить ся на то парламент. Значна часть послів під проводом посла де Магі, бувшого міністра колоній, домагає ся рішучо прилучити Мадагаскар до Франції як провінції, а справедливість свого погляду доказують ось чим: Протекторат то значить дальше правління Говасів, отже і дальше істновання тих прав, які їх правительство признало в торговельних до-

говорах різним чужим державам. Супротивного вискали би на протектораті хиба Авглія і Німеччина, т. є. промисл і торговля тих держав, бо они не потерпіли би ніякої жертви а мали би ті самі права що й Французи, котріх досі Мадагаскар тільки гроша коштував. Коли ж би противно Французам прилучили Мадагаскар до Франції, то тоді всі торговельні договори з державами перестають обов'язувати і француска торговля і промисл, яко країві, мали би все більші права як англійські або німецькі.

Окреме становище займають радикальні і соціалістичні часописи, котрі не можуть утати свого жалю, що щасливий конець війни відобразив їм можливість повалити теперішнє правительство. Тепер домагаються соціалісти, щоби справу мадагаскарську полішили аж до хвилі, коли будуть викриті виновники надужиття, які лучили ся з початку тої війни. Виновниками ж уважають они теперішнього міністра війни Цірлендана, міністра маринарки Бенарда, попереднього міністра війни Генерала Мерсіє, а передовсім буального міністра маринарки, а теперішнього президента Республіки Фора. І найголовніше їде їм о то, щоби повалити Фора.

Деякі часописи заповідають, що армія Генерала Дішезена верне до Парижа в стачні; однако то річ дуже сумнівна, бо для удержання протекторату буде мусіла Франція держати в Мадагаскарі сильну армію.

Париські часописи оголошують подробиці з тимчасового договору, заключеного в Тананаріві генералом Дішезн. Договір має забезпечувати Франції дуже острій протекторат над Говасами і іншими племенами острова, признаючи їм деякі автономію. Мадагаскар не може

— Мої човни вже підходять — сказав вкаzuючи рукою на дві наближаючи ся поволи лоди.

— Якось меві так виглядає, що то буде мій одинокий набір авідся — ворнув капітан. Досі заповіджену мені лише щаду двайцять ходвигарів і десять нуждених мішків какао. Прохляте місце! Не дивую ся пароходам, що себі вас легковажать. Як би я був компанією, то вичеркнув би цілковито зі спису тутої діру. Що звідси вивозить ся? Лижка олію пальмового і крихта какао!

Давид Іджерлі обізвів ся, а видячи, що нема нікого близько, сказав з усмішкою, котрій мав бути ніби дотепний, а був лише не приемний:

— Я гадаю, мій дорогий капітане, що сим разом не маєш права нарікатиа Фернандо Но!

Капітан насунив ся і кинув значучий погляд на опертого о поруче дон Рафаїла.

Але молодий Креоль не слухав їх розмови. Єго очі як зачаровані прилипли до тих лодий, налаштованих немов стискові човни людьми долями; ему здавалося, що в кождім ударі весел, котрі до него наближалися, чує бите тих пятнайцятьок сердечъ і чувство страшного зворушення розсаджувало ему груди.

Тимчасом лоди привели до корабля і зараз двох тугих моряків, стоячих на покладі, кинуло їм динзу а третій вхопив корбу, тамтіж спустилися скоро до отвертого вже відділу в споді корабля, де мали устанавіти бочки.

Іджерлі оглянув ся за ними з підозрінem.

— Капітане — шепнув — чи ті....

Але капітана не дав ему докінчити. Хитро моргнув вусами, з котрих бліснули довгі, кінчасті зуби.

— Йкий же ти дурний, Іджерлі! — сказав — то мої праві руки. Славні хлопці, все глухі, сліпі і німі як треба. Вже они там добре уставлять твій набір.... Ну — додав — беручи его попід рама — ходи тепер до мої каюти. Прошу! А пан! — звернув ся до дон Рафаїла. Той аві дрогнув.

— Дякую вам — відповів дивним немов змагнізованим голосом, не відвертаючи очей.

— Лиши ся тимчасом тут.... Пізніше!

Іджерлі нахилив ся до него.

— Уважайте, пане — шепнув остерігаючи. — Ваше лице за богато говорити.

І пішли.

Тимчасом гамір на кораблі більшів.... Тепер нове човно причаливало до східців; оклики моряків мішалися з криком веслуючих двигарів. На поклад вийшли всі подорожні «Нубії», жадні хоч такої розривки, яку міг дати перстанок в африканській пристані; новоприбуваючі живо розмовляли з ними і з залигою розпитуючи о новини, корабельна служба, один грубий від другого, бігали між кухнею а салею подорожніх, накриваючи до снідання, на котре капітан запрошував звичайно більших гостей з берега; чорні крамарки сварили ся з найстаршим послугачем, котрий грубостию перевишивав навіть капітана; кількох моряків з

І Н С Е Р А Т И.

Філія ц. к. уприв. гал.
Банку гіпотечного в Тернополі
 придбала в обсязі свого ділана
продажу льосів
 за сплатою в місячних ратах.
 Позаяк жадна дотепер інституція в Галичині
 продажею льосів на рати не здійснюється, проте Філія
 Банку гіпотечного в Тернополі розширяє під тим
 взглядом свою діяльність 85
на цілу Галичину.
 Проспект на ждане gratis i franco.

Бюро оголошень і дневників
 приймає
ОГОЛОШЕННЯ
 до всіх дневників
 по цінам оригінальних.

Л. Влодек і Краевский
львів
 ул. Гетьманська ч. 4.
 Склад фарб, матеріалів і
 артикулів домово-господар-
 ских і т. д. Поручають на
 сезон валочки еластичні, кіт,
 гінс, цемент до застосування
 вікон, дверей на зиму.
 Рогіжки, хідники кокосові.
 Масу воєкову французьку,
 лакери до запушання підлог.
 Цінники на ждане висла-
 ють ся за оплатою.
 (Імпр.)

Інсерати
 ("оповіщення приватні") як
 для "Народної Часописи"
 також для "Газету Львів-
 скої" приймає лише "Бюро
 Дневників" **ЛЮДВИКА**
ПЛЬОНА, при улиці Кароля
 Людвіка ч. 9, де також зна-
 ходить ся Експедиція міс-
 цева тих газет.

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Шліти білі і кольорові. — Насади комінкові. Ком-
 плектні урядження для стаєн і обор.

На ждане висилаємо каталоги.

Заступники для Галичини і Буковини

Гамель і Файгель
 у ЛЬВОВІ, улиця Конерніка число 21.

Всі прибори

для аматорів і фахових фотографів

именно:

папір альбуміновий, целоїдиновий, течі, шкла, хе-
 мікалія найдешевше купити можна впрост у засту-
 ників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ

Львів, ул. Конерніка 21.

С. Нельсон у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові
 насади з патентовим замкненням. — Збірники на воду. — Комплектні уря-
 дження купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також
 рури лягні і ковані. — Шомпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

Львів Гамель і Файгель Конерніка 21.

На ждане висилаємо каталоги.